

**UCHWAŁA NR VII/58/2015
RADY MIEJSKIEJ W GOLCZEWIE
z dnia 30 czerwca 2015 r.**

**w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Golczewo
na lata 2015 – 2017”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.¹⁾) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332) Rada Miejska w Golczewie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Golczewo na lata 2015 – 2017” w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Roman Dorniak

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 645 i 1381 oraz z 2014 r. poz. 379 i 1072

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE GOLCZEWO NA LATA 2015 – 2017

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Gminny Program wspierania rodziny w Gminie Golczewo na lata 2015 – 2017 określa zadania własne Gminy Golczewo wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332);
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012, poz. 1356, z późn. zm.);
- 5) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.).

II. WSTĘP

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań oraz wszelkich działań służb na rzecz dobra dziecka i rodziny uwzględniając prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Choroba alkoholowa, czy pijaństwo rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to głównie problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. Rodziny te wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych, od 2012 r. asystentów rodziny i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najszybciej. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie w ramach pracy socjalnej udziela rodzinom szeroko rozumiane wsparcie w zakresie swoich zadań, a w szczególności poprzez pracę socjalną. Jeżeli zachodzi potrzeba udziela wsparcia finansowego rodzinom dotkniętym problemem ubóstwa. Zawarte w niniejszym Programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej na etapie, gdy problemy zaczynają się oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej.

III. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Zapobieganie kryzysowi rodziny, którego konsekwencją jest zabieranie dziecka z domu.
2. Zintegrowanie działań instytucji i organizacji w zakresie wspierania rodziny w utrzymaniu wystarczająco dobrych warunków opieki, wychowania i nabycie umiejętności samodzielnego radzenia sobie danej rodziny.
3. Wspieranie danej rodziny jest prowadzone za jej zgodą i z aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.
4. Praca z rodziną odbywa się również z chwilą, kiedy zostaną zebrane z niej dzieci. W takiej sytuacji ma ona na celu przywrócenie w rodzinie funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

IV. ZAŁOŻENIA MERYTORYCZNE PROGRAMU

Do samorządu gminnego i instytucji zajmujących się edukacją, zdrowiem, profilaktyką zagrożeń oraz bezpieczeństwem, w tym także socjalnym oraz społeczności lokalnej należy tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny – *podstawa prawna: art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.*

W związku z uchwaleniem nowej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., zmienia się struktura działań na rzecz rodziny. Wiele zadań zawartych w niniejszym programie obecnie jest realizowana w ramach statutowych zadań instytucji i podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej. W związku z tym zakłada się:

- 1) zintegrowanie działań w zakresie wspierania rodziny oraz dostosowanie istniejących zasobów na potrzeby realizacji ustawy o pieczy zastępczej i wspieraniu rodziny;
- 2) diagnozę jakości funkcjonowania rodziny – jej potencjału i zagrożeń. Jest to krok, który nada indywidualny kierunek dalszej pracy z rodziną nad rozwojem jej mocnych stron, wykorzystaniem szans oraz zminimalizowaniem zagrożeń;

- 3) zindywidualizowany charakter działań i zespołowa realizacja zadań przez instytucje i organizacje specjalizujące się w udzielaniu pomocy rodzinom i dzieciom oraz społeczność lokalną;
- 4) założeniem docelowym jest utrzymanie stanu pożądanego i nabycie umiejętności samodzielnego radzenia sobie danej rodziny.

V. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych opieką, wychowywaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe:

- 1) stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania;
- 3) tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji;
- 4) współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny;
- 5) wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
- 6) wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- 7) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny;
- 8) podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

VI. ODBIORCY PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci na terenie gminy Golczewo dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

Czas realizacji:

Program realizowany będzie na terenie gminy Golczewo w latach 2015 – 2017.

Działania mają na celu realizację założeń Programu, a następnie na bezpośrednią pracę z rodziną. Są koordynowane i organizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie poprzez:

- 1) diagnozowanie problemów rodziny i dziecka;
- 2) podejmowanie działań w środowisku, inicjowanie interwencji w uzasadnionych przypadkach;
- 3) opracowanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) monitorowanie sytuacji rodzin, zwłaszcza niewydolnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, uzależnionych, stosujących przemoc;
- 6) praca asystenta rodziny, w tym zatrudnienie i szkolenie asystenta rodziny.

Źródło finansowania:

- 1) budżet Gminy Golczewo w latach objętych Programem;
- 2) budżet państwa;
- 3) inne źródła.

Realizatorami Programu będą:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie;
- 2) samorząd lokalny;
- 3) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Zespół Interdyscyplinarny;
- 5) placówki szkolne i przedszkolne na terenie gminy.

Wspierać realizację Programu będą:

- 1) lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe;
- 2) Policja;
- 3) Kościół;
- 4) organizacje pozarządowe.

Uzasadnienie

1. Konieczność podjęcia uchwały

Stosownie do przepisu art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w trzyletniej perspektywie. Celem programu jest tworzenie i doskonalenie systemu wspierania rodzin mających trudności w samodzielnym wypełnianiu funkcji wobec dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z opieką, wychowaniem i ich ochroną przed następstwami kryzysu.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie stanowiącej przedmiot unormowania

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież, w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami.

System wspierania rodziny i pieczy zastępczej został utworzony także ze względu na dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodzin przewyższających trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

3. Skutki finansowe, gospodarcze i społeczne, które powstaną po wejście w życie uchwały

Zakłada się, iż realizacja programu w kilkuletniej perspektywie ograniczy liczbę dzieci umieszczanych w rodzinie zastępczej. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być także polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

4. Źródła finansowania, jeżeli podjęcie uchwały pociąga za sobą obciążenie budżetu Gminy

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

5. Wynik prowadzonych konsultacji i dyskusji w sprawie stanowiącej przedmiot unormowania

Konsultacji nie przeprowadzono (nie są wymagane przepisami prawa).